Ч. 223 (15.034). Львів, субота 8. жовтня 1938. Оплата поштова висилована у готівці Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 228-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Лєгіов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Словаччина дістане автономію.

СЛОВАКИ ПІДТРИМАЛИ СВОЇ ДАВНІШІ АВТОНОМІСТИЧНІ ПОСТУЛЯТИ.

Після нарад ухвалено таку резолюцію:

1) Прага має дати Словаччині автономію згідно з проектом, що його партія о. Глінки внесла цього року до парляменту, найдальше до 28. ц. м.

2) Партія о. Глінки має перебрати державну владу. Заступник голови партії Тісо як майбутній премієр утворить у порозумінні зі словацькими партіями уряд, зложений з 4-ох членів.

Цю заяву підписало 15-ох представників словацьких партій.

ПРАГА ПРИНЯЛА ВСІ ДОМАГАННЯ СЛОВАКІВ.

У вечірніх годинах оголошено у Празі урядовий комунікат такого змісту:

„Чехословацький уряд на внесок премієра іменував посла д-ра Тісо міністром для Словаччини; водночас доручив йому визначити кандидатів на майбутніх міністрів словацького уряду."

У звязку з тим у словацьких колах як кандидатів на майбутніх міністрів словацького уряду висувають д-ра Сокола та посла Сідора. Крім цього передбачують, що іншими міністрами іменують одного з партії аґраріїв та одного з національної партії.

СЛОВАЦЬКИЙ УРЯД ПЕРЕБИРАЄ ВЛАДУ.

Рішення, ухвалені сьогодні на зібранні всіх словацьких партій в Жіліні, стрінула ціла Словаччина з ентузіязмом. Повстав національний словацький уряд, зложений з 5-ох міністрів під проводом посла Тіса. Він прибув сьогодні пополудні до Братислави, а населення зустріло його маніфестаційно. В найближчих годинах уряд візьме в свої руки владу над Словаччиною.

Словаки обсадили радієву стацію у Братиславі, а вечором займуть краєвий уряд.

—o—

Резолюції конґресу словацьких партій у Жіліні.

В четвер вечором закінчився у Жіліні конґрес усіх словацьких партій. Ухвалено резолюцію такого змісту:

„Постанови 4-ох великодержав у Мінхені основно змінили положення в Чехословаччині та в Середущій Европі. Ми, словаки, окремий нарід, що від століть живе на словацькій території, домагаємося права самовизначення і тому жадаємо міжнародньої гарантії неподільности Словаччини та широкої національної автономії для території, яку заселюємо.

Хочемо свобідно вирішувати справи, які торкаються державної організації та приязни зі всіми сусідніми державами. Хочемо причинитися до успокоєння відносин у Середущій Европі у християнському дусі. Станемо по стороні народів, які поборюють жидівсько-марксівську ідеольоґію насилля і розкладу. Домагаємося мирної розвязки спірних питань у дусі мінхенських постанов. Противимося визначуванню границь Словаччини без нас, повноправних представників волі словацького народу.

Домагаємося скорої демобілізації та негайної передачі виконавчої влади в руки словаків.

Перемога самовизначення буде значити для словацького народу переможний конець його довголітньої боротьби.

Хай живе свобода словацького народу!

Хай живе словацький уряд на словацькій землі!

*

(г). Якщо текст резолюції вірно переданий і переложений, важко собі пояснити деякі розбіжности у ньому. А саме словацькі партії домагаються широкої автономії, — а рівночасно компетенції у справі взаємин зі сусідніми державами; тимчасом окрему закордонну політику може вести лише суверенна держава, у всякому разі не країна з автономією, хочаб і найбільшою.

Дальше резолюція домагається **неподільности Словаччини**, а рівночасно — розвязки спірних питань **згідно з мінхенськими постановами та демобілізації.**

Як відомо, у Мінхені постановлено, що Чехословаччина має компромісово полагодити територіяльні домагання Мадярщини та Польщі. Мадярщина зголошує претенсії саме до словацького і закарпатського погранича, заселеного мадярами, Польща мабуть зажадає плебісциту в північно-словацьких околицях, де живуть поляки (Спіш, Орава). Виходить, „мирна розвязка спірних питань у дусі мінхенських постанов" мусілаб наразити Словаччину на поважні територіяльні втрати; як погодити її з постулятом неподільности Словаччини? Хто має запевнити ту неподільність, коли чехословацька армія має негайно здемобілізуватися?

Прага орієнтується на Берлін.

ХАРАКТЕРИСТИЧНІ ГОЛОСИ ЧЕСЬКОЇ ПРЕСИ.

Розглядаючи теперішню міжнародню ситуацію „Лідове Новіни" звертають увагу, що необхідно витягнути належні висновки з недавньої програні.

У скрутній хвилині ніякий союзник не поміг Чехословаччині. А що на випадок війни вона таке не всилі оборонитися перед Німеччиною, залишається їй одно: співпраця з Берліном. Автор статті походить з вищих військових кол.

Аграрний „Венков" твердить, що йти з Польщею проти Німеччини — це булоб для Чехословаччини самогубство.

—o—

За сильний національний провід.

Львів, 7. жовтня 1938.

IV.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОВІД У ВИСЛІДІ ОРГАНІЧНОЇ ЧИ МЕХАНІЧНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ?

Хоч створення одного понадпартійного і сильного загально - національного проводу величезна більшість нашого громадянства вважає річчю потрібною і хоч ідеольоґічні та тактичні ріжниці не перешкодилиб створити такий провід, проте практичне переведення цієї справи — річ не легка і вимагає дуже богато уваги, такту й політичного хисту. Кожний, нерозважний, поспішний крок може викликати ріжні непорозуміння і ще більше поглибити теперішню політичну розтічу, та — що найважніше — скомпромітувати саму ідею загальнонаціонального проводу, яку богато людей уважає нині за єдиний вихід з теперішньої внутрішньої української та українсько-польської ситуації.

Перше, над чим треба поважно призадуматись, це питання, чи вже дійсно настав відповідний час перевести політичну консолідацію громадянства й обєднинити його під одним надпартійним проводом. Від самого початку нашого національного відродження мали ми вже на Галицькій Землі хоч не надпартійний, але один репрезентаційний провід. І національно - демократична партія перед війною і УНДО по війні, хоч називали себе партією, хоч мали програми на взір інших партій, в дійсности політичними партіями не були. Вони не заступали інтересів одної якоїсь суспільної кляси, чи верстви, вони не заступали якогось докладно спрецизованого світогляду на теперішність і майбутність. Перед війною вони ставили максимальний актуальний тоді постулят, поділ Галичини, — але ніхто не знав докладно, як цей поділ має виглядати, хто і на підставі якого правного ладу має в тій нашій відділеній Галичині панувати. Кожний українець міг в ту форму влити свій ідеольоґічний зміст. Так само тепер УНДО хоч уже від ряду літ домагається для українських земель у Польщі статуту територіяльної автономії, але до нині не має воно вироблених хочби для себе основ того статуту і на запит, як має виглядати територіяльна автономія, кожний може дати іншу відповідь. Рівнож на майбутність ні національно - демократична партія, ні УНДО донедавна ще не мало сконкретизованої програми і як сумний доказ української політичної розгубленности можна навести, що у 1918. році поодинокі члени Редакції „Діла" вели на його сторінках між собою спір, який лад в Українській Державі має панувати: республиканський, чи монархістичний з гетьманом на чолі. І перед війною і по війні були наші репрезентативні організації не політичними партіями у тісному розумінні того слова, а національними рухами, до яких могли належати всі українці, які не були членами інших політичних партій. Це були в дійсности понадпартійні організації, яких одною маркантною рисою був український націоналізм. (Хоч цього вислову перед війною не

вживали, вдовольняючись словом „патріотизм“), які боролися за права українського народу без ріжниці на кляси і світоглядові ріжниці. Щойно в 1935 році УНДО рішилося піти на одну ясно оформлену політичну концепцію, передбачену на майбутнє, а в політиці на нинішній день вибрало тільки одну лінію, як засіб полагоди відносин нашого життя в Польщі. З надпартійної по суті орґанізації воно перемінилося в політичну партію, яка докладно означує шляхи політичної лінії на тепер і на майбутність. Цей факт, хоч його в імя престіжу оспорюють дуже сильно деякі провідні члени УНДО, є безспірний, і з ним мусимо у політичнім житті рахуватися. Колиб політична лінія, заініційована провідниками УНДО в 1935 році, мала позитивний успіх, то без огляду на те, чи люди погоджувалися би з його напрямними на майбутнє, чи ні, УНДО як партія малаб великі впливи та симпатії в краю і моглаб довгий ще час бути виразником і репрезентантом значної більшости громадянства, хоч і втратило свій надпартійний загально-національний характер. В роках 1935 і 1936 народні маси вичікували, який успіх буде мати лінія УНДО, вони не оспорювали наприкінці політики УНДО. У 1937 році і народні маси і сам провід у резолюціях ріжних верховних партійних установ та в промовах і заявах окремих провідних осіб ствердили по суті повний провал тактики УНДО, ствердили, що в нашім політичнім житті є „зле“. Від року в нашім народі зростає туга за унормуванням нашого політичного життя, за консолідацією, за утворенням якогось загально-національного проводу. Маси народні та їх верхи відчувають, що часи дуже непевні, що події котяться з блискавичною швидкістю, що в тих подіях ми мусимо взяти безпосередню активну участь, якщо не хочемо, щоб вони пішли мимо нас, як це вже було стільки разів в історії, щоб ми були творцями нашої долі, а не предметом у руках інших. Нарід хоче, щоб хтось певною рукою кермував цілістю наших справ, щоб ми не узалежнювали себе від доброї чи злої волі інших народів, але самі власними силами кували нашу долю. Той гін до зєдинення і загально-національного проводу став сьогодні основою політичних міркувань всіх кругів нашого громадянства. Тужить за тим зєдиненням селянство, переводить в життя господарський світ, ідея консолідації проникла і до рядів націоналістичної молоді, яка ще недавно нікого поза своїм середовищем не признавала, а в останніх часах воно щораз більше займає місця на сторінках нашої національної преси. Ті загальні настрої проявилися також у пастирськім листі всього греко-католицького епископату з нагоди 950-ліття ювилею Хрещення Руси-України. Місце в посланію: „Від міжусобиць у княжих родах аж до теперішнього розбиття на партії і розділу між ріжні держави, уся наша історія назначена тим сумним знаком браку єдности“ — має історичну вагу.

Коли наші люди, які займають чільні становища в суспільних, культурних, господарських чи тіловиховних організаціях, не причиняться до політичної консолідації, то всіх їх змете почуття народніх мас, з докором, що ви у важкім і такім відповідальнім часі, не доросли та не вміли бути провідною верствою народу. А за той час, поки доли не витворять і не видадуть з себе здорового проводу, можуть на чоло нації висунутися легкодухи, особисті амбітники, демагоги або і провокатори, які можуть завести нарід у такий сліпий кут, з якого вихід буде коштувати націю і багато літ праці і багато жертв. Найвищий час, щоб гасло зєдинення цілого народу під одним спільним проводом перейшло зі сфери хотіння в дійсність.

Друге питання, над яким треба докладно призадуматись, це питання, з яких елементів мала би скластися консолідація, отже і національний провід. Консолідація може прийти або способом органічним або способом механічним.

Органічна консолідація нації наступає тоді, коли всі суто національні партії й організації розвязують свої дотеперішні організаційні форми і творять спільне обєднання, вибирають один національний провід, стають виразником одної національної ідеольоґії і тактики, говорять у всіх національних справах в імени цілого народу. Прикладом такого обєднання було УНДО у 1925. році. Тоді злилися разом представники національно-демократичної партії, її т. зв. незалежної групи і „Заграви“, які спільно створили УНДО, одно обєднання, під одним проводом. Хибою УНДО було те, що в ньому не було представників молоді, бо не було тоді ніякого політичного, або бодай ідеольоґічного гурту, що репрезентував би загал молоді, готовий до конструктивної праці. Та всеж треба признати, що УНДО, бодай до 1930. року, відіграло в житті нашої нації поважну ролю і мало відповідний авторитет серед своїх і чужих. Таке органічне обєднання всіх національних елементів включно з молоддю, готовою до конструктивної праці, з проводом, який навіть статутово мав би запевнену тривкість, відразу припинилоб політичну розтіч нашого громадянства, влилоб довіря у власні сили, скоординувалоб зусилля народніх мас у політичній боротьбі, скріпилоб охоту до дальшої праці і дальших жертв, піднеслоб значно питомий тягар нації внутрі і назверха. Такий провід, умандатований цілим національним табором, міг би впливати на всі інші політичні чи громадянські угрупування, які не ввійшлиб органічно до обєднання, на координацію їхніх виступів з виступами проводу і в ріжних важніших випадках, головно назверх, міг би виступати дійсно як репрезентант цілої зєдиненої нації.

Другий спосіб консолідації нації — це обєднання механічне. Воно наступає тоді, коли всі національні політичні партії і ті гурти українського громадянства, які партійно не оформлені, але мають свою пресу і заступають означену ідеольоґічну лінію, сходяться разом та устійнюють ріжні справи загально-національного характеру, щодо яких усі українці однозгідні і для переведення яких покликують спільне верховне тіло. Приклади такого механічного обєднання мали ми вже з Національною та Міжпартійною Радою, з Загальною Р... дою та еміґраційними спробами обєднання у Відні. До такого верховного тіла повинні ввійти всі ті групи, котрі визнають ту саму ідеольоґію і ту саму тактику, отже ввесь український зорганізований табор, за винятком прихильників терору і крайніх уґодовців. До того верховного тіла моглиб увійти і ті москвофільські круги, які признають самостійне існування українського народу, відступили від ідеї „неділимої“ та признають як засіб боротьби за наші права власні сили народу. При механічній консолідації всі організації, які приступають до обєднання, задержують у... свою групову незалежність, вони й дальше заступають свою власну ідеольоґію, борються за свій ідеольоґічний чи кляссовий світогляд і тільки в умовлених між собою справах вони виступають спільно. Верховне тіло такого механічного обєднання не моглоб мати характеру такого сильного національного проводу, як при обєднанні органічним, воно не тільки не звужувалоб значіння партій, але під деякими оглядами ще й поширювалоб те значіння. Все ж таке обєднання булоб важне і корисне. Був би створений орган, котрий репрезентував би назверх волю значної більшости народу і мав право говорити в його імени. Такий провід мав би і велику пошану і послух внутрі народу, його прикази, як спільний вияв усіх ... них груп, мусілиб мати силу, що обовязувала б усе громадянство.

Д-р Дмитро Левицький.

Дальший відгомін чехо-словацької кризи.

Ідея славянофільства похована. — Політична боротьба за Закарпаття та Словаччину.

Тихо й без плачу, майже незамітно поховано цими днями до музею европейської політичної старовини — не відомо, чи раз на все, чи тільки до якогось часу — ідею славянської солідарности, або так зване славянофільство. Ніодин зі славянських народів путящого слова не промовив, ані пальцем не рушив в обороні Чехословаччини, що й не казати: передньої сторожі славян на південно-західній межі славянсько-германського світу. Даремні були чеські зідхання до сентименту славянського братерства — вони прогомоніли без якогобудь відгуку. Чехословаччина: країна Шафарика і Коляржа, осідок вcеславянських конгресів, ідеї всеславянського сокільства, Крамаржа та Кльофача — оцих чехів з нашів російською душею — при першій великій спробі, що мала виявити життєву міць ідеї славянського братерства, лишилася сама віч-на-віч з германською потугою, навіть без слова потіхи та поради від більших та менших славянських братів. Білокаменна Москва, ота у славянських мовах возвеличувана „матушка“ славянства, у хвилині, коли на горлі чеського „брата“ почав свою смертельну операцію німецький ніж, не мала нічого пильнішого до роботи, як галасливу пропаганду за студіями нового, епохального, ґіґантичного, ґльобального літературно-наукового твору незрівняного, богам подібного товариша Сталіна про історію всесоюзної партії робітників та селян, тобто „большевиків“. А другий славянський брат, найпильніший учасник усіх всеславянських імпрез і декламацій, союзник Чехословаччини „з днів долі й недолі“ від кінця великої війни, член Малої Антанти, сокільський „брат“, „найвірніший друг“, гордість і слава всього славянського світу на Балкані, „державі Срба, Хрвата і Словенаца“, супроводила похорони великої Чехословаччини діловитою конференцією з німецьким міністром Функом про ціни сербської пшениці, хорватських картопель та славонських сливок. А ще інші славяни робили іншу славянську роботу — відповідно до свого власного національного інтересу та політичної конюнктури. Повиті смутком і розбиті розчаруванням чеські поети та композитори леда чи знають тепер, що їм робити з гордовитими, повними великих сподівань запевненнями чеського національного гимну про те, що „жіє, жіє дух словансьі, жіт буде на векі, — гром а пекльо марне вашє проті нам ... встекі...“ Може нині, віч-на-віч з сумною дійсністю, чехи признають слушність словам пок. українського посла з-са Евгена Левицького, що їх він висказав колись в австрійськім парламенті: „Доки між славянами є славянофільство, доти сміємося з закликів до славянської солідарности!“

*

До українського, чейже безперечно славянського Закарпаття зголосила свої претенсії монґоло-фінська Мадярщина. Цього ... ревіндикаційний інтерес мадярської держави ... цього домагаються також численні польські пресові органи з огляду на бажану спільну мадярсько-польську границю, бо — як пише „Газета Польска“ „поворот Підкарпатської Руси до Мадярщини є справою зміцнення оборонного потенціялу Польщі на випадок війни“. „...рішне становище чехів до Підкарпатської Руси — пише далі „Газета Польска“ — буде мати для нас засадниче значіння. Воно буде відповіддю на питання, чи чехи бажають тепер прийняти ... руку, щиро й сердечно простягнену, з ... женням приязно наладнати наші сусідські ... емини, або чи думають продовжувати ... літику авантурничих союзів, будови мостів до Росії та окружування нас ззаду. Чеська відповідь у цій справі мусить бути проста і ясна“.

Отже польське становище у справі Закарпатської України покривається з ревіндикаційними претенсіями Мадярщини. Мабуть ... таке саме в подробицях становище Італії ... кордонна і також польська преса ... з Риму про те, що Італія бажалаб собі ... українського Закарпаття на три частини ... між Мадярщину, Польщу та Румунію. ... преса найшла вже навіть 40.000 румунів ... нім крайчику Підкарпатської Руси“, ... мовляв мусить бути пошановане через ... чення до Румунії. Закарпатські українці ... ли з Ясіня та околиці малиб собою ... згоду Румунії на парцеляцію Закарпаття ...

Характеристичне становище ... у справі Закарпаття німецької преси. Коли ... ґазети „Германія“ і „Кельнише Цайтунґ“ ... ються злуки Закарпаття з Мадярщиною ... ґан Ґерінґа „Ессенер Національцайтунґ“ ... пає проти цього пляну, домагаючися ... ваччини та Закарпаття незалежности ... не, що партійна націоналсоціялістична ... найбільше впливовий та поширений ... „Фелькішер Беобахтер“ ... рашо прихильне становище до ... самовизначення Закарпаття, ... на чоловому місці резолюції, ... дусі на зборах українських ...

скупчень у Німеччині. По несправдженим чуткам офіціяльна Німеччина радо бачилаб самостійну словацько-українську федеративну державу.

Самеж українське населення Закарпатської України противиться з усіх сил злуці з Мадярщиною та домагається самовизначення в межах нової Чехословаччини. Праський уряд не сповнив ще цього домагання, хоч — як ходять чутки — заіменував якогось міністра для Закарпаття. За те на сто відсотків виконав постуляти словаків. Від учорашнього дня влада на Словаччині в цілости у словацьких руках. Словацький уряд, зложений з 5 міністрів з послом Тісом на чолі, осів у Братиславі, переняв усі уряди та радіостацію і стрінувся з ентузіястичним приняттям у всіх верствах словацького населення. Міністр Тісо є одночасно міністром спільного чехословацького уряду у Празі. Створення автономного словацького уряду з опертям на Прагу є безперечним ударом у мадярський ревізіонізм, а саме у його домагання перевести на Словаччині плебісцит. Розгривка за Словаччину йтиме відтепер менше між Прагою та Будапештом, а більше між Братиславою та Будапештом. На всякий випадок навіть дуже прихильна для Мадярщини преса не закриває факту, що мадярський ревізіонізм — з кожного погляду дуже скомплікована й небезпечна справа.

—o—

На допомогу українській молоді.

Українські Громадяни!

Важлива справа каже нам звертатися з цього місця до Вас. Незавидне положення нашої студіюючої молоді, що цілими роками позбавлена відповідної опіки борсається серед трудних життєвих умовин, не дозволяє нам мовчати. Не можемо мовчати тоді, коли на наших очах серед злиднів пропадають і так зрештою нечисленні кадри нашої академічної молоді. Ми, що з рації нашого обовязку нести моральну і матеріяльну поміч українському студентству підялись цього завдання, щоб хоч частинно облегшити його долю, кличемо все українське громадянство дати нам підтримку у наших зусиллях.

А йде про справу величезної ваги. Саме тепер почався новий шкільний рік, а впарі з тим наша академічна молодь опинилася знову у високих школах, щоб тут завершувати свою науку. І хоч небагато таких щасливців, яким удалося дістати приняття на студії, то навіть цей нечисленний гурт молодих людей не має потрібних матеріяльних засобів, щоб покрити кошти науки. Приходять шкільні оплати, видатки на книжки, мешкання та прохарчування. Як розвяже всі ці справи український студент? Прикро стверджувати правду, яка каже, що наша академічна молодь масово недоїдає, живе в невідповідних домівках, та, змушена браком грошей, часто покидає науку. В цей спосіб кожного року тратимо якусь кількість ідейних та здібних одиниць, про яких вартість у нашому збірному житті не приходиться говорити. Бо чи можна говорити на довшу мету про якінебудь успіхи наших змагань, якщо не зможемо запевнити собі допливу нових сил до нашого національного організму? Вже сьогодні у кожній ділянці нашого життя відчуваємо брак фахових сил, їх потреба в міру нашої розбудови буде ставати щораз пекучіша. Хто зрештою вестиме в недалекому вже майбутньому націю, якщо бракне нам молодого інтеліґентського нарибку?

Стоїмо перед небезпекою заглади нашої молодої інтелігенції. Це веде до утрати провідної верстви. І знову, як уже два рази в нашій історії, отвирається перед нами марево упадку, що потягає за собою століття неволі. Чи можемо в сьогоднішних днях тяжких національних зусиль допустити до цього? Чи вільно нам байдуже приглядатися тому, як поголовно тратимо молодий нарибок провідної нашої верстви? Здоровий національний інстинкт мусить зберегти нас від цієї небезпеки. Ми мусимо дати чинний вислів нашому зрозумінню для цієї такої важної справи. Тому справа допомоги українській студіюючій молоді — це справа загально-національного обовязку кожного українця. Це не лепта милосердя у відношенні до незаможного студентства, але незмінна конечність, від якої нікому з нас не вільно відхилятися. Отже нехай не буде ніодного українця, який без відгуку прочитав би ці слова! Хочемо допомогу студіюючій молоді оперти на цілому нашому громадянстві та його установах. Лиш у наших руках доля нашої молоді. Від чужих їй нічого сподіватися.

Українці! В цьому числі „Діла" долучені чеки Пром-банку з дописною: „На допомогу студентству." Виповніть їх негайно та призначіть відповідну, нехай і невелику квоту на велику ціль з глибокою свідомістю, що своєю жертвою причиняєтеся до важного діла, яким є творення нових кадр нашої інтеліґенції. Цього домагається від Вас добре зрозуміле почуття національного обовязку. Сповнивши його, докажете чином, що доля української молоді Вам не байдужа.

У Львові, 9. жовтня 1938.

За Академічне Душпастирство:
о. д-р Іван Гриньох,
Львів, пл. св. Юра 5.

Батьки і діти під Прапор „Просвіти"!

Даладіє пан Франції.

(Від нашого кореспондента).

Париж, 3. жовтня 1938.

Від летовища Бурже крізь вулиці та авеню Парижа до міністерства війни при вулиці Домінік стояв в отвертому авті, що поволи їхало, премієр Франції Даладіє, і міліонова юрба засипувала його квітами й конфетіями, викрикуючи: „Хай живе Даладіє", „Хай живе мир!" Премієр вертався з Мінхену. Блідий, усміхнений, витав рукою непроглядні маси народу.

* * *

Ми хотілиб українському читачеві пригадати статті сучасного премієра Франції, друковані колись — вісім, а може й більше років тому — в щоденнику „Левр" чи по інших париських органах. Даладіє передбачував катастрофу Австрії, Чехословаччини та ще деяких країв, які нині думають, що мають щастя та що те щастя буде їм далі усміхатись. Даладіє, ревізіоніст з переконання, підписав першу ревізію мирових договорів.

У Франції всі переконані тепер, що будуть ще й інші ревізії мирових договорів. Право самоозначення народів котиться мов лявіна крізь стару Европу.

* * *

Европа ввійшла в добу диктату чотирьох: Велика Британія, Франція, Німеччина та Італія уперше заманіфестували свою **спільну** волю. Та спільна воля буде ще проявлятися нераз в Европі. Тоді падатимуть кордони один за одним — без найменшого спротиву.

* * *

Останні рішення **чотирьох** великодержав у справі поділу Чехословаччини признали забуту та зневажену тезу покійного президента Вільсона. У пра-книзі людства стоїть написане: на початку було Слово. Зломане Слово тепер дістало сатисфакцію. Бо всі зломані слова дістануть скорше чи пізніше свою заплату.

* * *

Франція була змобілізувала. У наших кореспонденціях ми старались подати настрої Франції. Все було готове, щоб на випадок необхідної війни Франція дістала миролюбне обличча. Хто буде виновником війни, той програє. В останній хвилині німецький канцлер відступив від війни, свідомий, що й так перемога йому припаде без пролиму крови.

* * *

Наше українське Закарпаття! Ах, як цю землю почали тепер любити ріжні народи!... При мудрих ходах українського проводу Закарпаття **ця українська земля має право здобути повну територіяльну автономію,** покищо в рямцях Чехословаччини. Депозит, признаний Масариком, нехай залишиться депозитом! Це нині найкраще полагодження справи.

* * *

Передучора премієр Даладіє запалював, чи радше розжарював вічний вогонь на гробі незнаного вояка Франції. Знову міліонова юрба витала його зі захопленням. Знову квіти та безперивні оклики: „Хай живе!" Даладіє, пан Франції — усі тут кажуть. Він може зробити все, що хоче. Чи він схоче?

Юрій Студинський.

—o—

Німецькі війська обсадять судетські землі.

де щойно має відбутись плебісцит?

У праських урядових колах незвичайне схвилювання і здеңервування викликала вістка, що **німецькі війська хотять обсадити простори т. зв. 5-ої смуги. В тих околицях має щойно відбутися плебісцит. Над цією справою радив праський кабінет цілу ніч;** не відомі точні границі тої смуги. Чехи бояться, що ті границі будуть ідентичні з домаганнями Гітлера в годесберґськім меморандум.

КОМУНІКАТ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОГО УРЯДУ.

Пресове бюро постійної чехословацької делеґації при Лізі Націй видало такий комунікат: „Чехословацький уряд зібрався в ночі на надзвичайне засідання, щоб розглянути рішення конференції амбасадорів у Берліні, якої завданням було начеркнути границю просторів, що їх німецькі війська мають заняти до 10. жовтня. Усталення цих границь входить деколи в конфлікт з економічними та комунікаційними інтересами національної чесько-словацької території. Уряд мусів ще раз якнайдокладніше розглянути ситуацію. Вчора приїхали до Праги чехословацькі знавці з міжнародньої комісії з Берліна, щоб зложити звіт чехословацькому урядові. Того самого дня відїхали вони до Берліна, щоб оборонити там інтересів чехословацького народу.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ АРМІЇ.

Сьогодні звільнили два річники резерви. Демобілізацію інших річників переведуть постепенно згідно з приказами начального командування армії.

ХТО БУДЕ НОВИМ ПРЕЗИДЕНТОМ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

У Парижі припускають, що наслідником Бенеша буде чеський посол у Льондоні Іван Масарик, син першого президента.

Ґубернатор Закарпаття у премієра Чехословаччини.

Премієр ген. Сирови приняв у вівторок у президії ради міністрів ґубернатора Закарпаття. („Нова Свобода".)

ВІДГУК УКРАЇНСЬКИХ ДОМАГАНЬ У НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ.

„Носс Вінер Журналь" з 5. п. м. подає повний текст резолюцій у справі закарпатської України, що їх ухвалено на вічу у Відні.

—o—

СССР зриває пакт з Францією?

Щойно тепер виявилося, що минулої суботи був у Парижі Літвінов, який запротестував енергійно проти того, що СССР не запрошено на мінхенську конференцію. Він підкреслив, що від згаданої конференції та **від хвилини, коли постанови цієї конференції накинено Чехословаччині, франко-совітський пакт не має ніякого сенсу ні вартости**

Чого хоче українське Закарпаття?

Для теперішніх настроїв закарпатських українців дуже знамениті дві статті, поміщені в ужгородській „Новій Свободі", число 80 з 6. п. м., що саме до нас наспіло. Перша стаття п. в. „Хто й чим торгує" поміщена як передова, бо вона має декляративний характер. Другу статтю подаємо в незначному скороченні, але без суттєвих змін. **Ред.**

Хто з чим торгує?

Ми є свідками того, як деякі заграничні і домашні чинники торгують нами й нашою територією. Особливо по мінхенських нарадах кожний з наших сусідів хотів би нас цілими проковтнути, або хоч частину нашої території відрізати, не дивлячись на правний стан, в якому підкарпатські українці й наша територія по нинішний день знаходяться.

Отже мусимо пригадати всім тим, які хотіли-б розпорядитися нашою територією цілою чи якоюсь її частиною, що нинішню територію Підкарпатської Руси разом із Пряшівщиною заселеною українським населенням, прилучено до Чехословаччини, **як окрему одиницю.** Це сталося на основі рішення Народньої Ради, як єдиної представниці підкарпатських українців, і Підкарпатська Русь, як правова одиниця, одержала точно означені границі як супроти Мадярщини, так і супроти Польщі.

Нині ті границі без волі українського населення Підкарпаття не має права ніхто змінювати чи їх корегувати. Це слід особливо пригадати чехословацькій владі на випадок будьяких переговорів з Мадярщиною, що український нарід, прилучившися до Чехословаччини, не дав ще цим актом права владі Чехословаччини, щоб вона могла змінювати границі інакше, ніж їх означено в міжнародніх мирових договорах.

Таксамо не може сьогодні ніхто примусити Підкарпаття рішати про свою дальшу долю в формі плебісциту на ініціятиву когось іншого, ніж із волі самого українського народу.

Зокрема слід зазначити, що сенжерменський договір дотично Підкарпатської Руси не був уневажнений, а колиб і був уневажнений, то тоді в імя права самовизначення, врочисто проголошеного і знову признаного великодержавами на мінхенській конференції, **мусить прийти до слова український нарід Підкарпаття,** що є одиноко покликаним носієм права себе політично визначити.

Чи можемо вертатись назад до відносин з перед 1918 р.?

Чужа пропаганда розвела через радіові висильні сильну агітацію за тим, щоб ми вернулися знову до мадярської неволі, в котрій стогнав наш нарід сотки літ, будучи там рабом могучих панів. Обіцюють нам великі простори і вольности, яких не діждався ніякий нарід чужий, що жив там перед р. 1918, а ще більше не діждався там ніхто вольностей по році 1918.

Підкарпатська Русь діставшися до ЧСР, за майже двацять літ перемінилася не лиш під оглядом національним, але також під оглядом господарським.

За тих 20 років ми, підкарпатські українці, **мусіли розбудовувати своє шкільництво від самого кореня,** а все таки, не зважаючи на численні недостачі і навіть переслідування, ми маємо таке шкільництво, якого далеко не мають наші брати в Польщі. А чи є хоч одна українська школа в Мадярщині? Ми певні, що ті школи, які ми нині маємо, щезли би скоро.

В національнім огляді ми досягли також великих успіхів. І наш селянин нині знає, хто він. Перед війною був він греко-католицьким мадяром, а інтелігенція не сміла признатися до своєї народности.

Історія наша, почавши від 16-го століття, **переповнена релігійними переслідуваннями!** Мадярські пани перетягали силою наших селян на віру кальвінську, перемінювали їхні прізвища українські на мадярські і з вірою тратили наші предки національність. Ціла долина Тиси, колись українська, нині мадярська через насильство. Наші священники терпіли аж до часів єпископа Бачинського нечувані переслідування від мадярів. Підчас війни забрали і нашу азбуку та хотіли замінити й богослужебні книги не лиш мадярською азбукою, але також завести мадярське богослужения, як це сталося в епархії гайдудорозькій або тепер ведеться це в обох гр.-кат. парохіях у Будапешті.

В господарстві у нас настали великі зміни. Правда, наші верховинці перестали ходити на жнива на панські маєтки в Мадярщині, але нині і там не ходять у такій мірі як перед війною, також мадярські селяни, бо працю руками замінили там машинами. Безробіття в Мадярщині далеко більше, як у нас. Навіть між інтелігенцією велика нужда.

На Мадярщині не перевели земельної реформи, не дали селянам хоч частинно панських маєтків. У нас все таки **селянству дісталося коло 30 тисяч гектарів землі.** І колиб реформа йшла скорше, селянство дісталоб найменше три рази тільки.

Мадярська господарка була того роду, що держали якнайбільше лісів для панських ловів, а селянин був лиш робітником, а не газдою.

Наші міста розцвіли, розбудувалися, селянство має де збувати свої плоди землі, купецтво розрослося. А чи так виглядали наші міста перед війною? Повернулисяб вони скоро туди, де були.

Все те роздумавши, пригадавши собі недавню нашу історію, мусимо ясно відповісти на принади із заграниці, що **не хочемо повернутись до рабства духового, релігійного і господарського, в котрім ми були перед 1918 роком! Наші недомагання поладнаємо собі самі дома, без переміни границь!**

Делеґація Закарпатської України виїхала за кордон.

Як довідуємося, в перших днях жовтня удалося виїхати з Закарпаття за кордон делеґації Закарпатської України під проводом **Юліяна Химинця.** Супроти арешту голови Української Народньої Ради в Ужгороді о. А. Волошина, проводу „Української Національної Оборони" й інших провідних українців Закарпаття, завдання цієї делеґації дуже важливе. Делеґація буде працювати спільно з Комітетом Допомоги Закарпатській Україні в Америці. Одним із заходів делеґації є прохання до англійського уряду обсадити Закарпатську Україну відділами брит. комбатантів, щоб так унеможливити можливу мадярську окупацію і дати Закарпаттю змогу виявити свою волю. (УПС — Берлін).

—o—

Широкий відгомін домагань віденських українців.

Вся німецька преса принесла вістку про віче українців у Відні, на якому ухвалено домагання державної незалежности для Закарпаття. Преса друкує текст резолюцій і додає свої коментарі. На цю тему пише м. ін. офіціоз „Фелькішер Беобахтер" (5. жовтня) в передовиці п. н. „Прага й національні групи":

„Закарпатські українці, що замешкують східний кінець Чехо-Словаччини, змогли досі тільки в малій мірі заступитися за своїми домаганнями, бо ця територія находиться під повною чеською контролею, місцева преса пригнічена, а провідники закарпатських українців виарештовані. В часі загальної мобілізації вибухли були там повстання і більшість покликаних до війська втікла перед мобілізацією. Живучі в Німеччині українські втікачі видали тепер відозву, в якій стверджують, що Закарпатську Україну прилучено в 1919 р. до чехо-словацької держави, обманивши її обіцянками автономічних прав, але Прага своїх приречень не додержала й захотіла зробити країну, не зважаючи на рішучі протибольшевицькі настрої українців, маршовим тереном для Совітів. Закарпатські українці хочуть відорватися від Праги, домагаються права самовизначення й готові вести боротьбу аж до остаточної перемоги". (УПС — Берлін).

—o—

Нові чужомовні публікації про Україну.

Крім брошури про Закарпатську Україну видала Українська Пресова Служба в Ню Йорку ще збірку статтей п. н. „Українська література на службі своєї нації". На зміст цієї гарно виданої книжки склалися статті про Шевченка, про націоналізм у літературі східних земель, про сучасну літературу західних земель та еміграції і про київську школу неоклясиків. Німецьке видання книжки видрукуване в швайцарському Берні. В Америці появилася також німецька книжка п. н. „Україна й національна політика Москви". Згадана книжка небаром появиться теж в інших світових мовах. З нагоди національних маніфестацій ОДВУ на початку вересня ц. р. в Ню Йорку видано там теж дві інформативні брошури про Україну в англійській мові. (УПС — Берлін).

Чи доля сліпа?

Вже давно стало приповідкою, що доля є сліпа, що там, де входить у гру льосування, рішає тільки всемогучий припадок, що не може бути мови про якунебудь справедливість щастя.

Важко, очевидно, на цю тему дискутувати, та таки пригляньмося рішенням долі на відтинку клясової льотерії.

Отже можна з цілою рішучістю ствердити, що переважна частина виграних припадає людям, які є у важких матеріяльних умовинах і в поважних клопотах. У багато випадках щасливий вибранець долі напередодні виграної у висоті 100 тисяч золотих не мав кількадесять золотих, щоб заплатити комірне; йому грозила ексмісія, заняття меблів за довги і т. д. Інший власник щасливого льосу журився, звідки взяти на ліки для недужої жінки. Він не знав, що в тій саме хвилині вже може диспонувати так великою сумою, що не тільки може купити ліки, але може якнайкраще й найдрожче лікувати свою недужу жінку.

Цікаве й те, що якщо виграють заможніші люди на льотерії, виграють такі суми, що теж змінюють їх життєву стопу і спричинюють велику ріжницю в матеріяльній ситуації.

Якщо мова про правдивість льосу, годі поминути теорію правдоподібности. Є зовсім [illegible], що хто постійно грає на льотерії, той має більше виглядів, ніж той, хто грає спорадично, хто купує льоси час до часу і не до всіх кляс. Хіба зрозуміле, що особа, яка грає на кілька чисел, має більші вигляди, ніж той, хто грає тільки на один льос. Не дуже переконливе твердження, що згідно з теорією [illegible] сти, за якийсь час на кожне число паде більша або менша виграна.

Якщо доля така сліпа, то всеж можна припадкові помогти і цим саме кожний може бути почасти „ковалем свого щастя", якщо [illegible] на льотерії постійно, правильно і [illegible] по змозі свої вигляди.

Економічний огляд.

Після обкроєння Чехословаччини.

ГОСПОДАРСТВО НОВОЇ ЧСР У НІМЕЦЬКОМУ ПРЕДСТАВЛЕННІ.

Серед інших проблем, що зявились після (до речі — незакінченого ще) розбору ЧСР, виростає важлива проблема: чи нова Чехословаччина буде з господарського боку **життездатна**, чи господарські труднощі не будуть — подібно як в Австрії перед „аншлюсом" — причиною нових комплікацій.

Зупинімся цим разом на підході німців до цього питання. В німецькій пресі находимо м. і. ось-такі завваги:

На судето-німецьких просторах мають свій осідок саме такі промислові галузі, які від літ є упосліджені і для господарської структури Ч. С. Р. не мають ніякого значіння. В керамічній, скляній та в іншій люксусовій промисловости, навіть у текстильці, безробіття було там куди більше ніж на інших теренах ЧСР. Президент Бенеш пояснював, що причин цього безробіття не можна шукати в національному утиску, а в природних питоменностях. Отож виходить, що відокремлення цих теренів, де панує безробіття, не може нанести шкоди економіці Чехословаччини.

Коли на території Судетів міститься велика частина запасів чехословацького деревостану, то інші землі ЧСР мають ще такі кольосальні лісові терени, що Чехословаччина ще дальше залишиться поважним експортером дерева. Знову ж для Німеччини придбані через анексію Судетів ліси відсотково такі невеликі, що вона ще дальше мусітиме дерево імпортувати.

Подібно є з харчевим господарством. Нова чеська держава буде одною з небагатьох промислових держав, що можуть своє населення вповні прохарчувати власними засобами. Бо вся для хліборобства важна земля, також відповідна для культури цукрового буряка, залишиться при ЧСР. Коли вона й досі спроваджувала сільсько-господарські продукти з південно-східної Европи (Югославія, Румунія), то робила це з політичних спонук, або щоб облекшити вивіз своїх промислових виробів шляхом компензації.

Так званий „ключевий промисл", переважна частина важкої промисловости, як також фабрики машин і зброї, залишаться при Чехословаччині.

Закордон боїться зміцнення Німеччини. Тимчасом (читаємо в одній віденській газеті) поворот Судетів до Німеччини з господарського боку не є ніяким замітнішим припливом сил. Промисл є здебільша промислом люксусовим. Збільшення можливости експльоатації бурого вугілля не представляє також великої життєвої цінности, бо середньо-німецькі райони покривають запотребування цілого німецького промислу і вистарчать, коли дивитись на цю справу з перспективи навіть найближчого століття. А з харчево-господарського боку — Судети вимагатимуть довозу засобів поживи.

Коли йде про справу комунікаційних шляхів, то і тут зміни будуть невеличкі. В гірських прикордонних районах є дуже мало бічних залізничих шляхів, а головних таки зовсім нема. Шляхи, що біжать до кордонів будуть тільки скорочені.

Коротко: на думку німців господарська структура ЧСР після ампутації потерпить дуже мало. Не треба хіба додавати, що в Празі думають навпаки: втрати в національному господарстві ЧСР внаслідок обкроєння є такі, що ЧСР зійде до ряду дуже бідних держав, засуджених на безупинну підтримку багатших держав.

Скріплення господарського потенціялу Польщі після прилучення Заользя.

В парі з політичним тріюмфом Польщі з приводу прилучення до неї заользанського Шлеська йдуть підсумки „приданого", що її приносить нова провінція. В польській пресі щоденно зустрічаємо статті на тему господарського збагачення, яке заіснувало після цієї важливої політичної події.

Віддаймо голос авторитетній особі, якою є міністр промислу і торговлі А. Роман. В інтерв'ю з представником аґенції „Іскра" висказався він про господарську вартість чеського Шлеська ось-так:

Поворот його до Польщі є під оглядом господарським подією великої ваги і причиниться до поважного скріплення господарського потенціялу Польщі та зміцнить її економічну експансію. Віддані Польщі повіти: чесько-тешинський і фриштатський вносять багатий вклад місцевого опромисловлення природніх багатств. Особливо — коли йде про ці останні — нові простори виказують високі цифри продукції. І так: добуття вугілля в р. 1937 дало коло 7 і пів міліона тон у 16-ти копальнях. Продукція коксу осягнула і коло 800 тис. тон у пяти коксовнях. Цей кокс відзначується спеціяльними технічними прикметами, є одним із найкращих у світі. Завдяки йому знаменито розвинувся місцевий вугіллево-похідний і гутничий промисл, що зосереджений в околицях Тшиньца. Маючи цей кокс Польща буде могти зрезиґнувати з імпорту коксу, а навіть матиме деякі експортові надвишки. Імпорт коксу в р. 1937 забрав к. 3 міл. зл., з чого 70% дістала ЧСР. Гутничий промисл характеризує осягнена в минулому році продукція сталі, а саме: коло 700.000 тон.

Мушу додати, — сказав дальше міністр — що поза гірничо-гутничим промислом, що є промисловим стрижнем дотичних теренів, істнують і розвиваються там поважно ще й інші промисли: залізний, хемічний, ткацький, деревний, будівляний, тощо.

Поворот Заользя поставив перед Польщу завдання якнайсильніше обєднати цей терен з господарським організмом Польщі. Це повинно пройти без якихнебудь потрясень в заользанському промислі, без якогонебудь нарушення нормального ходу праці копалень, гут і інших варстатів. Мусимо все зробити, щоб у часі, коли перейматимемо ці землі, запевнити неперерваний хід господарського життя, а „передусім запевнити працю заользанським братам.

У дальшому міністр Роман представив, які поробив заходи у звязку з тим, не тільки дотично кадрів працівників, але теж дотично довозу сирівців і збуту продуктів.

Цікавий є теж голос у цій справі президента варшавської Пром.-Торг. Палати б. міністра Клярнера. Він заявив ось-що (подаємо скорочено):

Поверхня Заользанського Шлеська має 1.274 кв. км. Адміністраційно поділена на 3 повіти: тешинський, фриштатський і фридецький. Хліборобство не має там доброго ґрунту, але винагороджує це високий рівень хліборобської культури. Зате в надрах землі скриваються величезні природні багатства. Поклади вугілля в остравсько-карвінській окрузі — це продовження горішньо-шлеських покладів. Досі експльоатовано їх тільки частинно, не йдучи в більшу глибину, де вони найбагатші. Знавці оцінюють запаси вугілля Заользанського Шлеська на 4 міліярди тон ріжного ґатунку. Найвартісніше вугілля, що знаменито коксує, міститься в остравицьких копальнях. Карвінське вугілля є цінним матеріялом до палива. Видатність заользансько-шлеських копалень переходить річно 9 міліонів тон.

Заользанський Шлеськ має також поклади залізних руд, хоч не першорядних.

Терен, що повертається до Польщі, є тереном великих капіталових льокат. Найбільші промислові заведення — тшинецькі гути — є найкраще вивінованими сталевими заведеннями Европи. Вони мають 4 високі печі, 13 мартинівських печей, повну вальцівню, коксовню та багато інших заведень, звязаних зі засадничим виробництвом.

Дуже багато промислових заведень — переторчо-металевих — зосереджено в межах фриштатського повіту. Треба згадати також про хемічні фабрики.

Широко розбудований промисл Заользя спирається переважно на закордонному капіталі, що належить до великих фінансово-промислових французьких і англійських груп. Найбільшу ролю в промислі грає гірничо-гутничий концерн „Берг унд Гуттенверкс-Гезельшафт". Обіймає він 80 прц. гірничо-гутничого промислу Заользя. Власником його з французька група Шнайдер-Крезо.

Увесь Заользанський Шлеськ покритий мережою битих, залізничих і трамваєвих шляхів. Населення має ціле Заол[illegible] 400.000. Фахова структура цього населення відповідає господарській структурі Заольз. Шлеська. У промислі, ремеслі і комунікації працює поверх 65 прц., а в хліборобстві тільки 11 прц.

—o—

Курси книговодства.

Заходи організації українських книговодів.

Як уже відомо, для книговодів в Польщі приготовляють закон про упорядкування відносин у їхньому фаху. Закон цей вимагатиме від книговодів, не виключаючи також і тих, що вже віддавна працюють в книговодському фаху м. і. доволі високих кваліфікацій. Тимто тепер організації книговодів посвячують багато праці справі відповідного фахового вишколу. Для тих, що не мають задовільної підготови вони влаштовують курси з відповідними програмами навчання, чим зазделегідь приготовляють своїх членів до нової ситуації.

Також книговоди-українці, зорганізовані в окремій Секції при „Супруг-у", присвячують тепер чимало уваги справі відповідного фахового вишколу своїх членів. Секція закупила вже ріжні фахові книжки, передплатила кілька фахових журналів та започаткувала працю над зорганізуванням власних курсів книговодства за зразком інших організацій. Відкриття тих курсів намічене на осінні місяці 1939. року. Програма курсів буде представлена шкільній кураторії до затвердження, щоб курсанти могли дістати важні свідоцтва.

Закон, що має появитися, передбачує переходовий час 3 роки. За той час книговоди будуть могти приготовитися до нових обставин. Тому нема ніяких основ побоюватися, що може бути запізно, коли чекати до чергового року, коли то вишколом книговодів-українців займеться їх станова організація.

—o—

З нашої кооперації.

ПОЧАТОК ШКІЛЬНОГО РОКУ В КООПЕРАТИВНІМ ЛІЦЕЮ Р. С. У. К.

Дня 30. вересня п. р. почався шкільний рік нашої вищої кооперативної школи: кооперативного ліцею Р. С. У. К., а 1. жовтня почалась вже правильна наука. Ліцей міститься покищо у Домі Української Кооперації, де займає чотири великі кімнати другого поверху разом з викладовою т. зв. малиновою салею. Навчання в ліцеї і практика в кооперативних підприємствах триватимуть три роки. Абсольвенти ліцею мають право навіть вже після двох літ, (третій рік призначений на виключну кооперативну кооперацію), переходити на деякі відділи високих шкіл, пр. на високі школи закордонної торговлі, деякі політехнічні відділи та інші університетські після доповнення латинської мови.

НОВІ КООПЕРАТИВНІ ПІСНІ.

Накладом Ревізійного Союзу Українських Кооперативів вийшов на днях другий випуск Музичної Бібліотеки Р. С. У. К. п. н. „Кооперативні пісні". На цей випуск складаються дві пісні Романа Купчинського до його власних слів. Перша пісня „Ставаймо браття за одно..." згармонізована на мішаний хор Ст. Людкевичем, друга „Гей, чи чуєш" також на мішаний хор, згармонізована Н. Нижанківським. На перший випуск „Музичної Бібліотеки Р. С. У. К. складаються дві пісні Бориса Кудрика до слів А. Курдидика: „Гей, дрожіть..." на мужеський і мішаний хор і „Ми куріль той пробоєвий..." на мішаний хор.

НАШІ МЯСАРСЬКІ КООПЕРАТИВИ.

В 1937 р. було у трьох галицьких воєвідствах 8 кооперативних мясарських підприємств. Сім з них працювало як мясарські відділи наших кооператив I., II. і III. ступня, а тільки одно, як окрема кооператива, а саме кооп. „Мясозбут" у Дрогобичі. Торги усіх мясарських кооп. підприємств дали в 1936 718 тисяч золотих, а в 1937 р. вже 1.219 тисяч зол. [illegible] „Мясозбут" вповні самовистарчальна і розвивається з кожним роком краще. В 1937 р. переробила вона 323 штук безріг, битої ваги 32.926 кг., а за 8 місяців 1938 р. переробила вже 262 штуки, битої ваги 25.568 кг. Окрім техничного управителя дає кооператива працю двом челядникам у варстаті і двом жіночим силам у крамниці кооперативи.

ГОСПОДАРСЬКА ВСЯЧИНА.

— **Щадничи в Польщі вже втихомирились.** Вкладчики повертаються до банків і кас. Польська преса вдоволено зазначує, що банковість зумилувалась відразу вповні зі своїх зобовязань.

— **Виміний курс чехословацької корони** на Заольз. Шлеську назначено 8 корон = 1 золотий.

Сторінка без політики.

Фальшиве Голівуд II. в Шікаґо.

В Шікаго повстало перед роком фільмове підприємство, яке викликало справжню сензацію серед багатих американок. У проводі нового підприємства станув Люї Ганнер, який працював 16 літ у Голівуді як шеф реклями і здобув собі велитенське признання.

— За згодою великих фільмових зірок створимо зовсім щось нового, небувалого — заявив він жінці каліфорнійського міліонера містріс Кіпенс. Крім Грети Гарбо, Мері Пікфорд та інших, дістануть ролі та зможуть грати ще приватні особи, які досі з кінематографією нічого спільного не мали. Але нам треба на це багато грошей. Чи ви, пані, маєте охоту приступити до цієї великої імпрези.

Поруч Грети Ґарбо.

Молода й гарна американка попала в небувале захоплення. Адже це неяканебудь сензація опинитися на екрані поруч Грети Ґарбо. Вона жертвувала підприємцеві видатну фінансову допомогу, одначе під умовиною, що згадані фільмові зірки будуть справді у підприємстві співпрацювати. Ганнер прирік це їй, але одночасно теж застерігся, що цю співпрацю мусять удержати в тайні з уваги на зобовязання фільмових зірок супроти інших конкуренційних фірм.

За прикладом містріс Кіпенс пішло ще 27 багатих американок, які теж хотіли виступати на екрані та собі кинули на цю ціль великі грошеві суми. Уладили ателіє та почали знимати. Американкам заявили, що Ґрета приїхала і підготовляється у своїй гардеробі до виступу. І справді вона небавом появилася та відіграла свою ролю. Американки були просто захоплені. Відтак приїхали ще інші фільмові зірки, значить, Ганнер дотримав слова.

Правда, іноді в голові багатих і наївних американок родилися деякі підозріння, коли вони питали, що така чи інша зірка, яку вони бачили в Ганнера, накручує нову фільму в Голівуді. Але проворний підприємець завжди вмів їх заспокоїти.

Трагічне закінчення.

Та вкінці обман вийшов наверх. Американки підглянули, що знимки роблено лиш „ось-так собі" та що ролю славних зірок грали добре схарактеризовані акторки.

Здемаскований Ганнер ладився втікати разом зі своїми спільниками. Колиж містріс Кіпенс його приловила, він признався цинічно, що все було обманством, але заявив, що цілу справу мусять удержати в тайні, бо хіба пані не схотять виставляти себе на посміховище та на компромітацію.

Обманець перерахувався. Обурена та схвильована американка вийняла револьвер і вистрілом поклала обманця трупом на місці. Спільників обманця арештували, але й гарну міліонерку посадили до вязниці.

Ґазета, що говорить.

Ревеляція в ділянці преси.

Досі найбільші фантасти ледви, чи мріяли про ґазету, що говорилаб, замість ми малиб її читати. Недавно саме американець Вілям Фінці опатентував свій ревеляційний винахід і назвав його по англійськи „савнд тракс", по нашому — „пасок, що говорить". Цей винахід став ревеляцією в ділянці преси.

В долі газетної сторінки причіпив він перфаровану стяжку, що її легко кожної хвилини можна відчіпити від ґазети. Пасок цей награють, чи — можнаб сказати — „друкують", при помочі спеціяльного апарату, що коштує доволі дешево 1000—1500 долярів. При цьому на 2.5 цм. цієї стяжки можна „надрукувати" 100 віршів газетного друку, а навіть надіються, що при дальшім уліпшуванні можна буде помістити на такім паску 1000 віршів. „Читання" відбувається в дуже простий спосіб: пасок вкладають до спеціяльного приймача, величини 23×12×12 цм. Цей приймач можна влучити до звичайного радіового голосника.

Цілий таємничий процес „говорення" газети відбувається в дуже простий спосіб. Апарат порушує електричний струм, ціла тайна винаходу криється в пристосуванні фото-комірки. Промінь світла, дотикаючи стяжки паска, відбивається і відповідно до записаних на тасьмі знаків доходить до фотоелектричної комірки. Вона перетворює світляні рефлекси на електричні імпульси і відповідно змінивши їх, перетворює у звуки-голос.

—o—

Заяць затужив за батьківщиною.

Недавно підчас ловів у мадярській пушті Бабольна застрілили зайця, який відбув величезну дорогу без пашпортів і віз через три ріжні держави.

Ловці знайшли на усі зайця знак, в якому було подане, що зайця випустили в 1931 р. недалеко від Берліна на волю. Бо саме в той час доставили були до Німеччини великий транспорт молодої дичини з Мадярщини, щоб таким чином відсвіжити трохи німецький звіростан. Тому теж звірят випустили на волю. Багато дичини швидко освоїлося в нових умовинах і справді скріпили звіростан німецьких лісів та піль. Лиш один мадярський заяць не міг освоїтися в новім окруженні та не міг стримати туги за старою батьківщиною. Він утік із заповідника, перебув Судети, Малі Карпати і вкінці знову опинився в мадярських пуштах. Там стрінула його гірка доля, „чорна невдячність" та він упав від кулі мадярського ловця.

Якби зайчик знав був про вдячність своєї батьківщини!..

Як треба було рятувати Европу?

Один другорядний французький журналіст, який бавився у великого політика та критикував політичних діячів і події, висказав справді оригінальну та гідну великого „політичного розуму" думку. Пальканючись над невдачею Чемберлена в Годесберґу, подав він оцьтакий проєкт, на жаль, спізнений.

Чемберлен повинен був використати одну слабу сторінку Гітлєра, а саме його любов до дітей та відвідати його з двома нелітніми англійськими дочками короля. Це щось, як у переказі про Кирила Кожемяку. Чиж Гітлер був би оперся такій просьбі?

Дійсно оригінально виглядає в цій анекдоті Чемберлен і Гітлер. Шкода, що не можна завертати історії, а то Чемберлен міг би врятувати Европу.

Чудесний дзвін.

На горбочку біля Тешина стоїть каплиця, що її дзвін уже нераз вирятував селянські дорібок. Той дзвін, який уже має більше як 300 літ, має незвичайно чистий та сильний звук. Кілько разів заноситься на бурю, стільки разів селяни виходять на дзвіницю та бють у дзвін, який має ту прикмету, що розганяє нагромаджені хмари та спричиняє, що злива не така сильна, щоб могла накоїти більші шкоди.

Мешканці недалеких сіл вірять, що той дзвін чудесний і тому може берегти [illegible] перед нещастям.

Наукове вияснення цього рідкого [illegible] доволі просте, а саме: сильні звукові хвилі, що розходяться з високого горба мають силу розбивати густо збиті хмари та можуть [illegible] деякий час змінити їх положення й напрям, в якому вони йдуть.

І в серпні цього року завдяки дзвонові вдалося вирятувати жнива і коли у [illegible] кількох кільометрів падав лиш сильний дощ, довкола шаліла злива, яка накоїла [illegible] шкоди.

Леґенда-анекдота.

Є стара перська леґенда про смерть, [illegible] своїм змістом скидається на сучасну [illegible] і наводить чимало ілюзій. Саме [illegible] її відтворювати у фільмі.

— У прекрасних садах шаха [illegible] молодий садівник. Нагло побачив [illegible] собою смерть, що непорушно глядів [illegible]

Юнак утік до палати, кинувся до [illegible] та благав його з розпукою в голосі:

— Володарю, ратуй мене. Смерть [illegible] за мною! Благаю — дай мені свого [illegible] шого коня і я втечу від неї на [illegible] Іспагам!

Шах змилосердився [illegible] го бистрого коня, сам [illegible] вла ще на тім самім місці.

Шах запитав її:

— Чому ти переслідуєш [illegible] ти явилась мому садівникові!

Тоді смерть відповіла:

— Я дуже [illegible] тут. В моїх книгах [illegible] чором я стрінуся його в Іспагамі.

Ще не дійшло до повного англьо-італійського порозуміння у справі евакуації добровольців з Еспанії.

Як подає льондонська преса, в англьо-італійських переговорах дійшло до ускладнень: Італія погоджується відкликати з Еспанії 10 тисяч війська, але лиш піхоти; тимчасом Англія домагається також евакуації артилерії, повзів та технічних і летунських військ.

З огляду на те велика фашистівська рада не мала змоги — як це загально сподівалися — оголосити апробати англьо-італійського порозуміння.

ВЕЛИКА ФАШИСТІВСЬКА РАДА РАДИТЬ ДАЛЬШЕ.

Засідання вел. фашистівської ради протягнулося минулої ночі від 22. до 2.40. На ньому обговорено питання раси і міжнародньої ситуації.

В суботу в 22. годині рада збереться знову щоб вирішити інші справи, які є на денному порядку.

Совітський Союз покине активну европейську політику?

СССР ВІДКЛИЧЕ ВІЙСЬКА З ЕСПАНІЇ, БО ТАМ ЗАПАНУВАЛИ ВПЛИВИ ТРОЦЬКІСТІВ.

З дипльоматичних кол Москви прийшла вістка, що Сталін поставить на засіданні політбюра внесок усунутися від активної европейської політики; совітські війська, що є в Еспанії дістали наказ вернутись домів.

Сталін буцімто тому не хоче довше підтримувати барсельонського уряду, що він попав під впливи троцькістів.

Крім того Сталін задумує перевести велику чистку в наркомі закорд. справ та в Комінтерні

140 жертв палестинського повстання в одній добі.

Під Акко дійшло до битви між арабами й англійцями; убито і ранено 60 осіб.

У минулих 24-ох годинах згинуло й ранено в цілій Палестині разом 140 осіб.

357 ОСІБ ЗГИНУЛО У ВЕРЕСНІ.

У вересні згинуло в Палестині 357 осіб — 326-ох арабів і 31 жидів. Ранено 174 особи, з того 47-ох жидів.

У третьому кварталі цього року згинуло в Палестині 836 осіб, ранено 926.

ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ СТРАЙК АРАБСЬКОЇ ПРЕСИ.

На знак протесту проти загостреної цензури арабська преса знову припинила свої видання на 2 тижні.

УТІКАЧІ ЗІ СУДЕТІВ У ПАЛЕСТИНІ.

Як подають із Тель-Авіву, до Палестини приїхала перша ґрупа жидівських дітей зі Судетів. Сподіються жидів з Австрії та з решти Німеччини.

Москва боїться за Україну.

Московські партійні сфери ще й досі не отямилися від враження, що його тут викликала нова европейська ситуація. Совітська преса дальше з огірченням коментує новий уклад політичних сил в Европі, при чому атакує нагально Англію та Францію.

При тій нагоді совітські часописи висловлюють несупокій перед незалежницькими змаганнями в УССР з огляду на те, що мінхенське порозуміння „отвирає фашистам шлях на Україну"

Маршал Бліхер викликав повстання українських відділів

ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

Про арештування марш. Бліхера ходять у московських дипльоматичних колах ось які поголоски:

Минулого місяця Бліхера перенесли з Далекого Сходу до УССР, де він мав обняти провід восцевих військ на час міжнародньої кризи у звязку з Чехословаччиною. Підчас його побуту вибухло в УССР військове повстання. Бліхерові закинули, що він сприяв цьому повстанню та навіть спровокував сутички між українськими й російськими частинами.

Бліхера вислали літаком з 3-ма комісарями ГПУ на Далекий Схід, але по дорозі наказали з Москви перервати лет у Свердловську та замкнути його там у домашньому арешті.

43-ОХ ГЕНЕРАЛІВ ДАЛЕКОСХІДНЬОЇ АРМІЇ У ВЯЗНИЦІ.

Рівночасно на Далекому Сході 43-ох генералів та ціле командування летунських і змоторизованих військ відставлено до вязниці.

—o—

Що писало „Діло" 50 років тому.

Вівторок, 9 жовтня (27 вересня) 1888.

„НІЯКИХ УСТУПОК РУСИНАМ!"

В польському соймовому клюбі велась колись дискусія про русинів при нагоді розгляду внеску пос. Романчука про зміну соймового правильника. Посли Козловський і Томислав Розвадовський, з огляду на львівське віче, виступили зі страшними нападами на русинів, а основа їх промов: ніяких уступок русинам!... Розуміється, про те, щоб — як це вносив пос. Романчук — руської мови не виключали з урядування маршала, клюб не хотів навіть чути!"

ЗІЗД ЦІСАРІВ.

„Кельніше Цайтунг" повідомляє, що цар і цісар Вільгельм мають зїхатися в листопаді в Копенгазі на ювилею данського короля. Цьому зіздові приписують велике політичне значіння.

ВИРІШИЛИ ВИКОНАТИ АТЕНТАТ НА НІМЕЦЬКОГО ЦІСАРЯ.

„Римська поліція дістала вістку з Ню Йорку, що анархісти вирішили виконати атентат на цісаря Вільгельма підчас його гостини в Римі".

ҐЕН. СИРОВИ ЗАПОВІДАЄ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЮ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Минулої середи в год. 17-ій праська радіостація трансмітувала революційну промову прем'єра ґен. Сирового, яка з огляду на димісію през. Бенеша має велике програмове й історичне значіння.

Ґен. Сирови заявив, що чеський нарід приступає до організування своєї держави на двох головних засадах: Перша — це приязні взаємини з усіми державами, перш за все зі сусідами. Це в першій мірі мабуть торкається Німеччини. Друге — це зміна внутрішньої політики. Премієр Сирови заявив дослівно: „Будемо жити на меншій території, як дотепер, але на власній.

Нова чехословацька держава спиратиметься на сили чехів, словаків і карпатських українців. Наш майбутній устрій буде децентралістичний та буде шанувати інтереси поодиноких країв, що належать до нашої держави. Він буде змодернізований і пристосований до нових метод."

—oo—

МАДЯРСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК У МІН. БЕКА.

Шеф кабінету міністра закорд. справ Мадярщини гр. Чакі приїхав до Варшави, відбув розмову з мін. Беком, опісля вернувся до Будапешту та зложив звіт прем. Імредієві та мін. Канії.

Безпосередньо опісля зібрався ввесь уряд, що радив від год. 19. до 24.

—o—

СУТИЧКА НА МАДЯРСЬКО-ЧЕСЬКОМУ ПОГРАНИЧЧІ.

В середу мадярська сотня переступила чеську границю на відтинку залізничої лінії Феледиці-Рімавеско-Соч. Чеські відділи почали стріляти; дійшло до довшої перестрілки, в якій по обох боках були вбиті й ранені.

Мадярські відділи відступили на мадярську територію.

Будь доброї думки.

В цілій Америці, як вона довга і широка можна бачити на кожнім кроці поклик до публики „Keep smilling" що означає „Усміхнись" і бюрі, у фабриці, у крамниці, у ваґоні, автобусі, в барі чи дроґерії — всюди видніють плякати з написом „Усміхнись".

У велитенській кузні праці, темпа і поспіху, якою є Сполучені Держави, у краю, де час це правдиву гріш, а погоня за доляром є змістом життя, у такім краю поклик „Усміхнись" має значіння життевої вказівки, не є тільки пригадкою про обовязок ввічливости продавця супроти клієнта. Той, хто це видумав, ті, що це типове американське гасло спопуляризували, піднесли його до висоти морального наказу — знали добре, що роблять, знали свій край і свою суспільність. Сполучені Держави є батьківщиною оптимістів, людей зі сильною вірою в успіх, що є винагородою за висважливу працю.

Кріза почалась в Америці і там найвчасніше скінчилася. Те, що переломили крізу і вернулись до давніх часів, завдячують американці ріжним чинникам, але в найбільшому може ступні американському оптимізмові. Як правдива є думка воєнних вождів, що про перемогу рішає означене „мораль" армії, таксамо правдою є і те, що вихід краю з тяжкої ситуації рішає „мораль" громадян. суспільности, народу.

Не перейматись невдачею, не підлягати пригнобленню, не опускати рук — це найважніші козирі у боротьбі за успіх.

Таке, а не інше значіння має американський наказ „Усміхнись". Бо хто має добрий гумор, хто вміє спромогтись на усміх у боротьбі за існування, той має на сто шанс більше від людини слабої духом, недовірливої, зґіркої у песимізмі.

Американське „Усміхнись" заслуговує на найбільше поширення у нас в найширших колах суспільности. Добрий приклад у тім напрямі можуть і повинні дати ті, які своїй витривалости і вірі в успіх завдячують добру матеріяльну ситуацію, спокій і гарні вигляди на майбутнє. До таких належать передовсім люди, що виграли більші або менші суми на Клясовій Льотерії. За їх прикладом повинні піти і ті маруди, що обмежуються лише до нарікання на тяжкі часи, на брак щастя і невдачі. Коли вчора виграв Ікс, то Іґрек має ті самі шанси виграти завтра або позавтра.

Замість нарікати, журитись надаремне, відбирати гумор собі та іншим, найліпше піти за прикладом янкесів, роз'яснити лице і душу надією. Хто так зробить, найдеться на певній дорозі до успіху, переломить „злу пассу". Усміхнись до Фортуни, а вона відповість тобі тим самим.

—o—

РЕВІЗІЯ В МЕШКАННІ ЛІТВІНОВА.

40 аґентів ГПУ перевело ревізію у приватному мешканні Літвінова, забираючи відтіля чимало матеріялу та арештуючи його секретарів.

У дипльоматичних колах Москви сподіються, що Літвінов негайно після повороту подасться до димісії.

—o—

ЩЕ ОДИН ПРОЄКТ РОЗВЯЗКИ ПАЛЕСТИНСЬКОГО ПИТАННЯ.

Міністр закордонних справ Іраку Тавфік, що тепер перебуває в Льондоні, обговорив зі сіоністичним провідником Вайцманом пляни нової розвязки палестинського питання. Він передбачує незалежну палестинську державу, в якій всі громадяни без ріжниці віроісповідання і раси малиб загарантовані рівні права. Жиди малиб закинути думку про створення окремої жидівської держави.

Цей плян ще розглане міністр кольоній

—o—

На допомогу родині Касперських.

На допомогу жертвам бандитського нападу в Чижикові зложили в Адміністрації „Діла" дальше: Громадяни Буська 30 зол., Осип Мельницький, Станиславів, 2.50 зол.

—o—

Над свіжою могилою.

† ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ
(Василь Лукич)

Володимир Левицький, довголітній нотар у Винниках, відомий у широких колах нашого громадянства під псевдонімом Василя Лукича, вродився 2-го вересня 1856 р. у селі Белзці, золочівського повіту, де його батько був священиком. Початкову школу проходив у рідному селі та в Золочеві, гімназію скінчив у Бережанах, університетські студії у Львові.

Вже в гімназії був членом студентської „Громади", що розбуджувала національну свідомість та плекала український патріотизм. У часі університетських студій працював разом з Іваном Франком, М. Павликом, Евгеном Олесницьким, Антоном Горбачевським, Іваном Белеєм, Костем Левицьким та Андрієм Чайковським, тобто з людьми, що пізніше займали провідні становища в ріжних ділянках нашого національного життя.

В 1875-му році Володимир Левицький помістив у „Ластівці" два свої оповідання і хоча пізніше письменницьку працю закинув, то все-ж стояв дуже близько до літератури як редактор літературного журналу, альманахів та календарів. Був членом редакції „Друга", в 1877 р. брав участь у редагуванні альманаху „Дністрянка". В 1880-ому році помістив у „Зорі" працю про народню поетку Марусю Чурай, у 1881 р. видрукував разом з І. Франком та Іваном Белеєм „Руську Антольоґію". В 1883-ому році зредаґував для „Просвіти" книжечку „Оповідання К. Михайлишина", згодом видав на спілку з Ю. Сельським „Руский Правотар Домовий", у 1886 році зредаґував альманах „Ватра". Від 1880 до 1885 р. був редактором календарів „Просвіти", що визначалися великою ріжнородністю матеріялу і дуже дбайливим укладом. Та найважнішою працею Василя Лукича в ділянці української літератури було редаґування літературного журналу „Зоря" від 1890 до 1896 р. За його редакції „Зоря" стала всеукраїнським органом громадської творчої думки, трибуною для оборони української культури та переслідуваного в Росії українського живого слова. В „Зорі" містило перші свої твори багато авторів з Наддніпрянщини, що потім стали визначними українськими письменниками. Василь Лукич був одним із перших, що устійнювали та закріплювали тісні звязки Галичини з Наддніпрянщиною. Завдяки також і його великій праці Галичина почала тоді ставати Піємонтом українства.

Крім літературно-редакційної праці Василь Лукич робив велику роботу й на видавничому полі. Він видав цілу низку творів переважно наддніпрянських українських письменників, як Нечуя-Левицького, Б. Грінченка, Панаса Мирного, О. Кониського та М. Коцюбинського. Цим він багато причинився до поширення рідної лектури серед українців та поклав сильні підвалини під розвиток української видавничої діяльности.

В 1897-му році Володимир Левицький став нотарем у Винниках і залишив редаґування „Зорі", але не залишив праці для української культури. У Винниках працював на освітньому та громадському полі. В 1916-ому році українське громадянство відсвяткувало 40-ліття його праці, в 1926 р. — 50-ліття.

Всі, що знали Левицького-Лукича, були одноэгідні в тому, що це була людина рідко чистого характеру та незвичайно лагідної вдачі. Його скромність і чемність доповнювали ці дві основні прикмети. У громадянській праці він ніколи не старався заняти передових та почесних місць і ті скромні почести, яких він зазнав за свого життя, заставали його завсіди непідготованого до них. В. Левицький-Лукич це був зразковий громадянин, який приніс би честь кожному і найбільше культурному громадянству.

В. Й. П.!

Шкідливість неправильної автосуґестії

Багато є таких, що заздро глядять на успіхи багатих та висказують під їх адресою критичні завваги.

— Ба, колиб я мав ті гроші, які має Ікс, яб зовсім інакше уладив собі життя.

— Диві́ть, такий Ипсильон розбиваєтьси лімузиною, а чоловік вічно товче біду...

І так у колісце зависно приговорюють та несвідомо поглиблюють погане самопочування; піддаються могутній вдачі автосуґестії, впадають в настрій непорадности та тратять віру у власні сили.

Згодом починають доходити до прикрих висновків, мовляв вони „невдачники", люди нещасливі, „покидьки долі", віддані на ласку чи неласку інших.

І нема кому дивуватися, що „невдачникам" ведеться щораз гірше, що переслідує їх „пех", вмовивши в себе „невдачу", передають наверх заразнів цієї „недуги". Люди, з якими вони входять в якісь „справи" інтуїційно відчувають їх відемний вплив, тратять довіря та починають відсепаровуватися від „невдачників". Навпаки, можна навести тисячі прикладів, де людям із т. зв. „доброю гримасою" ведеться добре, та які мають ясний погляд на світ.

Віра у себе, у добру долю, у радісну будучність — це великий козир при співжитті людей. Людям погідної вдачі завсіди ведеться. — Щасливці! — говоримо про таких, не здаючи собі справи, що головним джерелом їх успіхів є добре самопочування та погідний усміх.

Якжеж осягнути ті хосенні дані? Двома способами. Передовсім треба вистерігатися, і то за всяку ціну неправильної автосуґестії, себто вмовлювання в себе річей поганих, роздумування над невдачами, скарги перед іншими на свою недолю та незарадне нарікання. Все це всякає в психіку крапля за краплею і творить з часом т. зв. комплекс нижчости.

З другої сторони треба збільшити свої можливости і дати дорогу щасливим припадкам. Треба памятати передовсім про льотерію, що дає постійно враження зміни на краще.

Свідомість, що кожний місяць може принести в житті щасливу радикальну зміну, дає краще самопочування, яке збільшується з хвилиною виграї. Люди, яким загрожує комплекс нижчости, повинні памятати про Клясову Льотерію, якої тягнення першої кляси починається 19. ц. м.

Постанови великої фашистівської ради про охорону раси

На засіданні, що відбулось минулої ночі, велика фашистівська рада ухвалила такі постанови:

1) Італійцям не вільно побиратися з особами неарійської раси.

2) Особи, залежні від уряду та публичних установ не можуть побиратися з громадянками інших держав, навіть арійками, хіба за окремим дозволом міністерства внутрішніх справ.

3) З Італії не виселять лиш тих жидів, які покінчили 65 років або оженилися з італійськими громадянками до 1. ц. м.

4) З італійських громадян будуть уважати жидами тих, яких обоє родичі є жидами, яких батько є жидом, а мати неіталійкою, та тих що походять з мішаних подруж і є жидівської релігії.

5) Між італійськими громадянами не будуть робити ріжниць за виїмком навчання у школах

6) Жиди — італійські громадяни можуть бути членами фашистівської партії, служити у війську, мати понад 50 гектарів землі або бути власниками чи управителями фірм, де працює понад 100 осіб, якщо вони походять з родин яких деякі члени:

а) полягли підчас лібійської, світової, абісинської **або еспанської війни;**

б) брали участь в одній з тих воєн як добровольці, або вийшли з них як інваліди;

в) приняті до фашистівської партії до 1922. року, або у другій половині 1924 р.;

г) як леґіонери брали участь у боях за Фіюме;

ґ) іншим способом заслужились для Італії, що устійнить окрема комісія.

7) Окремі постанови вирішать права до виконування професії.

8) Жиди, видалені з держ. служби дістануть емеритуру.

9) Вся пресія для злагіднення цих постанов ... заборонена.

10) Нинї постанови не обмежать прав жидівської релігії та віроісповідних громад, згідно зі законодавством.

11) Жиди можуть отвирати вищі й середні школи.

12) Для відтяження еміграції до Палестини можливо, що дозволять жидам кольонізувати деякі околиці Абісинії.

13) Ці постанови можна загострити або злагіднювати залежно від становища жидів до фашистівської Італії.

З судової салі.

ПЕРЕД ПРИСУДОМ У ВЕЛИКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ У ЛЬВОВІ.

В пятницю 7. ц. м., четвертого дня розправи, зізнавали свідки до год. 2-ої пополудні. Свідки: К. Каптурський, повітовий комендант поліції в Жовкві, Ст. Вішневський, поліційний аґент у Жовкві, А. Фіц, поліційний аґент зі Львова і Франц Дітхен, командант поліції в Куликові зізнавали згідно з актом обвинувачення та обтяжували підсудних. Св. Ст. Лисий зі Сулимова зізнав, що хтось кинув до його хати дня 20. вересня 1934. р. вечором гранату, яка вибухла і важко його ранила. Підс. В. Ковалишина бачить вперше і не знає, хто кинув гранату до його хати. Свідки, покликані обороною, ствердили, що підс. Ковалишин цілого дня 20. вересня 1934. р. був увесь час в Ременові і до Сулимова взагалі не ходив.

В год. 5-ій пополудні промовляв ... прок. Ольберек, опісля оборонці. Присуду ... сподіватися в суботу.

—oo—

НОВИНКИ.

— **Конфіската „Діла".** Вчорашнє (221) число „Діла" підпало конфіскаті за статтю про закриття української гімназії у Кремянці.

— **Усі спортовці** зустрічаються нині 8. ц. м. на **Осінному Дансінгу** К. Л. К., що відбудеться в салях Народнього Дому на II. пов. ... в год. 21. Джез Яблонського, добірний ...

— **З якнайкращих** шкірок футро — ... і виконує у нас тільки Юліян Глушевський, **рік оснув. 1928 — Львів, пл. Капітульна** 1430 ... пов., телефон 254-46.

— **Звертаємо увагу**, що фарби, лаки, ... ти, косметику та предмети для домашнього господарства закупите у кооперативі „... **крам" — Львів,** при вулиці **Собеського** ч. 2 ... на площі Марійської і Галицької (... щена злобною рукою).

— **Українські фільми в Америці.** По офіційній статистиці, оголошеній цими днями в Нью-Йорку, в сезоні 1938—1939 в Америці ... фільми чужими мовами, між ними ... **ми українською мовою.** На першому місці ... ять французькі фільми — 66, між ними ... рує і фільма нашого земляка Евгена ... „Генерали без ґудзиків".

— **Нове „коло шляхти загродової"** — ... відомляє ПАТ — зорганізували ... трові, пов. Городенка. Зпоміж 22-ох ... дин є членом радикальної партії, ... безпартійними.

— **Львівська хроніка.** В четвер 6. ц. м. ... год. вечором 31-літній Вольф Лейб ... скочив з третього поверху у будинку ... при вул. Рутовського ч. 23 і помер ... Причиною самогубства була нещаслива ... Мондшайн залюбився перед кількома ... в панні В. П., яка з ним тепер зірвала ... емини тому, що Мондшайн був без праці ... робітні школи св. Тереси при вул. ... злодії вкрали дві машини до шиття і ... одностріїй, вартости 586 зол. — При ... децькій наколесник Л. Вайсман наїхав ... мановську, яка потовклася.

— **Краєва хроніка.** В Чагрові, пов. ... згоріло 16 господарств. Шкоди ... 14.000 зол. Причиною пожежі ... вогнем. — **У** середу 5. ц. м. ... ределкою буря з громами.

— **Комісар поліції малює свастику** ... поліції Міявс Попеску у ... ресторану, де добре собі підпив ... велику бучу на вулиці і почав ... парканах свастику та ... жаві оклики. По довгих заходах ... поліцаям відвести свого ... ріяту, де він застрілився ... вольвером.

— **Папську палату в Авіньйоні** ... шпандкім темп... Відновлений ... даний блеск ... ментам папи та ...

— **Понад 300 вуглекопів** опинилося у страшному положенні в копальні вугілля в Ярбані на Гокоідо, де трапилася страшна катастрофа. Від вибуху газів копальня завалилася і засипала понад 300 вуглекопів. 26-ох ранених вуглекопів удалося виратувати. З копальні видобули 26 трупів. Ратункові експедиції ведуть далі акцію.

— **Лев на вулиці міста.** Зі зоольогічного городу в місті Вільвуд у стейті Ню Джерзі втік з клітки лев наслідком необережности сторожа. На вулиці лев кинувся на купця японця, який намагався затримати його і загриз купця. Не диво, що вулиці міста в одну мить опустошіли. Щойно по довшому часі вдалося поліцаям застрілити льва, бо не вдалося загнати його назад до клітки доставленої зі зоольогічного городу.

— **Боротьба зі звичками крамарів.** Від 1. жовтня ц. р. обовязує в Туреччині закон, що вводить постійні ціни на предмети першої потреби в трьох більших турецьких містах: Анкарі, Стамбулі та Ізмірі (Смирні). Кожний купець обовязаний виставляти постійні ціни на кожнім роді товарів і не може домагатися ні вищої ні нижчої ціни. Закон має на меті знищити т. зв. „пазарлик“ (торгування), та обнижування цін, якщо покупець виторгує від крамаря нижчу ціну.

— **В Альпах загинув** б. генеральний інтендант віденських державних театрів Шнайдерган, відомий опікун музичних товариств у б. Австрії. Шнайдерган вибрався перед 14-ма днями в Альпи і від тоді пропав за ним слід недалеко Цель ам Зее.

— **Негайна ексмісія.** На днях члени націоналістичної партії у Відні контролювали камениці і вілі у віденських дільницях Деблінг і Гіцінг взиваючи жидівських льокаторів, щоб покинули помешкання до 24 годин. Жиди, зі страху перед насильним викидуванням їх з помешкань, самі покинули їх негайно ще перед означеним речинцем.

— **Катастрофа літака від грому.** Великий англійський літак упав і розбився недалеко Рай у графстві Сіcекс. Залога літака врятувалася при помочі легкопадів. Летуни зізнали, що грім спричинив катастрофу літака.

—o—

З кіна.

КІНО: РОКСІ: „ОЛІМПІЯДА“.

Кінотеатр „Роксі“ при вул. Кентшинського висвітлює небуденну фільму. Фільму, в якій нема драматичної акції, а проте ця фільма держить глядачів у драматичній напрузі, як держала Олімпіяда в Берліні сотні тисяч глядачів. Глядач переживає на цій фільмі сильні емоції, якби був на Олімпійськім стадіоні під Берліном і бачив молодь усього світа в лицарських змаганнях. Реалізацією цієї фільми Лені Ріфеншталь причинилася сильно до спопуляризування спортової ідеї. Бо навіть і глядач - неспортовець мусить захопитися всевладним настроєм боротьби й перемоги, який спливає з екрану.

Хто не був перед двома роками на берлінській Олімпіяді, може її тепер оглядати в кіні і напевне не багато на цьому втратить. Фільму варт оглянути всім спортовцям та неспортовцям.

КІНО „КОПЕРНИК“: „ПАРИЖАНКА“.

Даніеля Дарiє в американській фільмі; говорить досить добре по англійськи, але так, щоб чути було парижанку — не свідомо, а поневолі. Вона має свою улюблену ролю: бідної дівчини, що пробивається у зматеріялізованому світі, без засобів до прожитку. Сміливість чергується в неї з боязкістю. Через те, коли нараз схопить зі стола фільмового директора картку з порученням для фотографічної робітні — зробить наоспіх помилку і попаде до бюра, де нема фотографів і де не треба зараз роздягатись. У скруті вона послухає своєї готелевої сусідки, що теж колись мріяла про карієру і візьме участь у хитрому плані: почне вдавати багату парижанку в першорядному готелі, щоб зловити на подружжя молодого міліонера з Канади. Хитро придуманий плян ускладнюється від злобного припадку: канадієць, що від першого погляду закохався у гарній парижанці, запросивши її відразу до опери, вустрічає там несподівано свого давнього приятеля з війни. Це той сам, який у фільмовім підприємстві, познайомився з парижанкою — бідною дівчиною, яка вміліво шукає посади. Він уважає за свій обовязок відкрити очі приятелеві на замах на його парубоцьку свободу. З цього виходять комічні непорозуміння. Погідна комедія, в якій партнера Дарріє грає Дуглас Фербенкс.

Спорт.

УКРАЇНА — КОРОНА.

Сензаційні змагання України зі самбірською дружиною відбудуться в неділю 9. ц. м. в Самборі на грищі Корони у год. 3. попол. Сподіємося, що вкінці наша дружина зуміє переломити пех невдатних виїздів у Самборі, так як це вдалося у Стрию.

ЗОРЯ — ПАСТ.

Українська публика не матиме цієї неділі змоги оглядати гри України, яка їде до Самбора. Одначе неділя не залишилася без спортової сензації, хоч і в меншому розмірі. А саме в неділю гратиме львівська Зоря зі сильною дружиною ПАСТ-и за мистецтво В-кляси. ПАСТ — це одна з найсильніших В-клясових дружин, яка кандидує на мистця. Зоря теж не вдоволяється самою В-клясою та має вищі аспірації. Тому теж можна сподіватися, що обі дружини заграють амбітно, заввідно й дадуть глядачам своєю грою багато емоції. Сподіємося, що Зоря зуміє викресати зі себе стільки запалу й бойової енергії, щоб ці змагання вирішити у свою користь.

Ці змагання відбудуться на площі Сокола-Батька, в год. 3 попол.

СТЕП — ПКС.

Змагання обох дружин за мистецтво В-кляси відбудуться в неділю на Цитаделі, в год. 9.30 рано.

Ділом ушануйте память тих, що своїм зусиллям та терпінням поставили нас у ряд націй.

Театри.

Великий Театр.

Субота, 8. Х. год. 8. веч. „Галузка розмарину“.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СИНЕВІДСЬКО ВИЖНЕ:
8. 10. Мазепа.
9. 10. Гетьман Полуботок.

СКОЛЄ:
10. 10. Пісня Бескиду.
11. 10. Гейша.
12. 10. Мазепа.
13. Х. Гетьман Полуботок.

Український Театр ім. І. Котляревського:

ТЕРЕБОВЛЯ:
8. Х. Маруся Богуславка.
9. Х. Орлеця.
10. Х. Орфей у пеклі.
11. Х. На полі крови.
12. Х. Найвірніший чоловік.
13. Х. Пригода в Черчі.

Українська Нар. Капеля „Чайка“.

Дня 8-го Х. Олеша; 9. Х. Острівця, 10. Х. Підпечари, 11. Х. Ямниця; 12. Х. Бeуноль; 13. Х. Галич.

КІНА.

АДРІЯ: „Дорога до слави“; „Піні-хлачче“.

АПОЛЬО: „Льокай ясновельможної пані“.

АТЛЯНТИК: „Робін Гуд“ з Ерролем Флінном.

БАЛТИК: „Бурелій".
ВАНДА: „Галька", „Вулам ки. Йосифа".
ҐРАЖИНА: „Пятно зради" та додатки.
ЕВРОПА: „Павел і Павел".
КАСІНО: „Золотоволоса" з Джанетою Мекдональд.
КОПЕРНИК: „Паризанка" з Даніелею Даріє.
МАРУСЕНЬКА: „Матінка" (Молі Пікон).
МЕТРО: „Їх сто і вона одна.
МІРАЖ: „Королева Вікторія".
МУЗА: „Еспанський мотиль".
ПАЛЯС: „Професор Вовчур".
ПАКС: „Верес".
РАЙ: „Жінки над пропастю".
РІЯЛЬТО: „Шулерів Роман" із Шашею Ґітрі.
РОКСІ: „Олімпіяда" (премієра).
СВІТ: „Німий герой", „Весела звірка".
СТИЛЕВКЕ: „Я помилився" і ревія.
ТОН: „Помста Тарзана", „Чоловік, що жив двічі".
УТІХА: „Голос джунглі" та ревія.
ХИМЕРА: „Пісенькар її Величности" (Беньяміно Джілі).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„У країні білого слона".

ФОТОПЛЯСТІКОН „СВЯТОВІД":
(вул. Коперника ч. 11 дім ф-и Кальм і Син)
„Рим, Тіволі, Капрі".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 8. жовтня 1938.

6.35 Музика з пл., 7.00 Ранішній деннник, 7.15 Музика з пл., 7.45 Руханка, 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Марші й танки стилізовані, пл., 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Музика у вик. орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Веселі пісеньки та повістки для дітей, 15.30 Орхестра, 16.00 Господарські вістки, 16.15 Літературна хроніка, 16.30 Квартетові мініятури у вик. смичк. квартету, 17.00 Богослуження, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Авд. для молоді, Гутірка, За великою водою (з амер. життя), 19.15 Розр. концерт: орх., тенор, форт. на 4 руки, у перерві в год. 19.50 Від Татр до стратосфери, 20.40 Веч. деннник, метеорольог. і спорт. вістки, 21.00 Іван Штравс: „Помста лилика", оп. в 3-х діях у перерві „На балю", образок, 22.55 Інформ. авдиція, 23.05 Закінчення авдиції, 23.15—23.55 Легка і танк. музика з пл. (надає Варшава II).

Неділя, 9. жовтня 1938.

7.20 Музика сальон., орх., 8.00 Ранішній деннник, 8.15 Для села: Хліборобська газетка, Огляд ринків рільних продуктів, Гітарове тріо, 8.45 Сухоти грізний ворог стайні, 8.55 Безсмертні вальси з пл., 9.05 Суспільне життя шахтарів, Після богослуження коло год. 10.45 Музика з плит, 11.45 Муз. програма в осінньозимовому сезоні, 12.03 Симф. концерт: орх., Шлемінська, спів, 13.00 П'ять літ служби для культури на окраїнах, 13.10 Музика: орх., тенор, скрипка, вальтгорн, 14.40 Трохи пісні, трохи слова, відповіди на листи, плити вибрані дітьми, 15.00 Століття народин Ад. Асника, словно-муз. авд., 15.25 Золота книга громад львівського повіту, 16.30 Концерт у вик. хорів і симф. орх., спів, 17.00 Звук. темник, 17.30 Підвечірок при мікрофоні: сальон. орх., спів, форт.; у перерві коло год. 18.25 Хвилина бюра студій, 19.00 Програма на завтра, 19.15 „Гостинниця під Левом" словно-муз. авд., 20.10 21.15 Спортові вістки, 21.10 Танк. музика, 21.40 „Вуйко з провінції" Весела Сирена, 22.20 Танк. музика, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдиції, 23.15—23.55 Танк. музика з пл. (Варшава II).

Понеділок, 10. жовтня 1938.

7.00 Ранішній деннник, 7.15 Муз. з пл., 7.45 Руханка, 8.00 Для шкіл, 8.10 Танкова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Оповідання про вв. Йосифа, 11.20 Увертури до опер Обера з пл., 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Гутірка для кушнірів і ремісників, 13.30 Мелодія (григоріянський спів) гомофонія і поліфонія, муз. авд. для ліцеїв, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для молоді: „Аманіня знаходить приятельку" на осн. повісти Монтгомері, 15.30 Музика у вик. орх., 16.00 Господарські вістки, 16.15 Наукова хроніка, 16.30 Арії з опер Верді, 17.15 Сучасна Лігва, 17.30 Спів. рецітал Тоні Кросі, сопр., у супр. форт., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Львівські наукові варстати, 18.20 Актуальність, 18.30 Авдиція, 19.00 Орхестровий концерт, 19.30 Промова кард. Глонда, 19.40 Орх. концерт, 20.35 Веч. деннник, Програма на завтра, 21.00 Африка співає, камер. авд., музика, спів, 21.40 Літер. новини, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Життя добрячого личаківського громадянина тому пів століття, гутірка, 22.20 Львівські муз. портрети: М. Солтис, відчит, два фрагменти з „Містерії" відсп. Ст. Русоцький, фрагм. із „Прирочення Івана Казимира" у вик. хорів і солістів: Ґерґард-Запільської, сопран, Романа Прокоповича, бас, Я. Страховський скрипка, 22.55 Огляд преси, 23.00 Вістки з Польщі в чужій мові, 23.05 Закінчення авдиції, 23.15—23.55 Твори Гайдна з пл. (Варшава II.).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 8. жовтня 1938.

БЕРЛІН 15.00 20.10 21.00 Розр. музика, 19.50 Веч. гомін, БІЛГОРОД 22.20 Нар. музика, БУДАПЕШТ 12.05 Солісти, 17.30 Скрипка, 18.30 Джез у вик. форт. дуету, 19.00 20.00 Нар. вечір, 21.25 Циг. музика, БРЮСЕЛЯ ФР. 21.00 22.00 23.00 24.00 „Ле шант ді десер" оп. Ромберга, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 21.00 „Баль в опері" оп. Гайбергера, КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 19.30 20.20 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Ле маскере" оп. Масканія, ПРАГА 15.20 16.05 Концерт сальон. музики, 18.20 Концерт сальон. квартету, 19.20 20.00 Орх. концерт, 20.25 21.00 „Пан капеліст на селі" оп. Мора, 22.35 Сальон. музика, РАДІО ПАРІ 21.15 Скрипка, 21.30 22.00 Театр Уяви, 22.10 Кабарет, 23.05 Концерт симф. музики, РИМ 17.15 Квінтет, 19.30 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Комедія, опісля танк. музика, ШТРАСБУРҐ 21.30 22.00 23.00 „Павло" ораторія Мендельзона, ФРАНКФУРТ 20.15 21.00 „Село без дзвона" оп. Кінеке.

Неділя, 9. жовтня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.20 З цитрою та гармонікою, 20.10 21.00 Співаємо й оповідаємо, БІЛГОРОД 21.15 Хор, БУДАПЕШТ 12.30 Війсьл. орх., 17.30 18.00 Циг. музика, 20.10 21.00 „Золотий острів" муз. балада, 22.35 23.00 Джез. ВІДЕНЬ 9.30 Розр. музика, 12.00 13.15 Орх. концерт, 13.00 Форт. дует, 15.30 Квартет ф-дур оп. 18. Бетовена, 16.00 „Відень грає" веселе пополудне, 20.10 21.00 „Цар і тесля" оп. Льорцінґа, ҐІЛЬВЕРЗУМ II. 21.00 „Манон" оп. Масенета, РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Розр. концерт, 21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 „Кольомба" оп. Бісера на осн. Місета РАДІО РОМАНІЯ 20.15 21.00 Оперета, РИҐА 20.25 Пісні у вик. хору, СТОКГОЛЬМ 16.00 Форт. рецітаіль. 20.50 21.00 Орх. концерт.

Понеділок, 10. жовтня 1938.

БЕРЛІН 17.00 „Крайзлеріяна" Шумана, форт. 18.00 Розр. музика, 20.10, 21.00 Коли скрипка грає" концерт смичк. квартету і сопр., БІЛГОРД 20.00, 21.00 Опера, БУДАПЕШТ 12.05 Форт., 18.00 Орх., 17.25, 18.00 Хор, 18.55, 19.00, 22.15 Циг. музика, 21.05 Сальон. музика, ВІДЕНЬ 19.00 Далекі нар. мельодії, 21.10 Форт. квартет а-дур Брамса, ДРОЙТВІЧ 22.40 Бетовенові сонати, ЛЯЙПЦІҐ 21.00 Симфонія д-моль Бруннера, РАДІО ПАРІ 20.00 Форт. рецітаіль, 21.15 Спів, 21.50, 22.00 Концерт орх. і сол. СТОКГОЛЬМ 19.30 Розр. програма, 20.40, 21.00 Симф. концерт.

Радіокутик.

ГІТЛЕР ГОВОРИТЬ.

Промову Гітлера слухав дословно цілий світ. Крім всіх німецьких радіостацій промову цю трансмітували всі італійські станції, мадярські, югославські, литовські та північно-американські всіх трьох радіофонічних товариств. К[р]ім того в усіх державах світа подавали переклад його слів.

КОРОЛЕВА АНГЛІЇ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

Дня 27. вересня ц. р. ББК трансмітувало святочний спуск на воду нового британського трансатлянтійського корабля. Корабель дістав ім'я англійської королеви Елисавети, яка є його хресною мамою і при тій нагоді вперше опинилася перед мікрофоном. Цю авдицію трансмітували всі англійські радіостанції.

ДІЛАННЯ ЛІТАКА НА ТЕЛЕВІЗІЮ.

У Льондоні підчас одної з телевізійних емісій помічено, що літак, який перелітав в недуже далекій віддалі від телевізійного приймача спричинював своєрідний заколот в відборі. А саме картина виходила ніби подвійно. Ті заколоти спричинював літак тому, що хвилі, які несли картину відбивалися на металевій поверхні літака. Відбиті хвилі досягали приймача дещо пізніше, як нормальні хвилі, таким чином спричинювали адресних картин. Картини ці появляються одна по одній в часі, залежно від віддали літака, що відбиває хвилі. Тому на тій основі можнаб сконструувати апарати, які остерігалиб перед вильотом літака та подавалиб його віддалі.

Неділя 9. X. год. 12. впол. [illegible] для дітей; год. 4. попол. „Іван"; год. 7.30 веч. „Галузка розмарину".

БІРЖА.

Львів, 7. жовтня 1938.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 90·42—89·95. Доляри америк. 5·31·10—5·29·. Доляри канад. 5·28·50—5·26·00. Фльорени гол. 290·44—28·73. Франки фр. 14·39—13·29. Франки шв. 121·75—12[illegible]. Фунти анг. 25·68—25·5[illegible]. Гульдени данц. 10[illegible]·25—99·75. Корони ческ. 10·75—10·40. Корони дун. 114·65—113·8[illegible]. Корони норв. 128·93—12[illegible]. Корони шв. 132·34—131·[illegible]. Ліри італ. 20·2—19·69. Марки фінлян. 11·34—11·05. Марки нім. срібні 99·0—95·00. Тель Авів 2[illegible]·40—2[illegible].

Папери.

4½ пів проц. внут. 67·00 66·25. 3 інв. 1 ем. 84·00 серії 93·10 2 ем. 84·[illegible]0. серія 93·7[illegible], 5 конвер 69·[illegible]5. 4 прем. дол. 42·60 4 консолід. 63·[illegible]—67·00

Акції.

Банк Польський 127·[illegible]0 Цукор 38·00 Вугіль 2·30—3·[illegible]0, Льільпоп 91·[illegible]—91·75 Островець 65·00 Стараховичі 45·75.
Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, дня 7. жовтня 1938.
1 кг. масла десер. сльок. без оп. 2·75 зол.
1 кг. масла бочков. яка з опак. 2·60 зол.
моло[к]о 14—15 сот.
1 кг. яєць 130—1·75 зол.
Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко вдержана.

СПОВІСТКА.

Загальні Збори Батьківського Кружка при Вселюдній Школі ім. Шашкевича у Львові відбудуться в неділю 16. жовтня 1938 р. в год. 9.30 з таким порядком нарад: 1) Відкриття Зборів, 2) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів, 3) Касовий звіт з діловного року 1937-38, 4) Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії дотеперішньому Виділові, 5) Вибір нового Виділу і Контрольної Комісії, 6) Внески й запити. На випадок неприсутности вимаганої статутом скількости членів, Загальні Збори відбудуться годину пізніше, без огляду на їх кількість. 2119 1-1

Загальні Збори Кружка Рідної Школи ім. Т. Шевченка відбудуться в [illegible] 15. жовтня 1938 в домівці школи Сухецького 25 в год. 17. **Старшина Кружка.**

Подяка.

На цім місці складаємо сердечну подяку о. Лопатинському, о. д-рові Ол. Чеп[...], ігуменові ОО. Василіян, і о. Дутк[е]вичеві за відправлену панахиду за д[ушу] памяти Романа Секелу і щирі слова [спів]чуття. Дякуємо також о. Пометюрському, який як б. капелян УСС відвідував По[ко]йного підчас його недуги, за [...] дякуємо о. Іванові Лопатинському і о. М. Молодовцеві, пароохові Калинки.

Наша щира подяка належиться й Вп. П. Др. С. Білякові, який від УНДО взяв участь у панахиді. За таку саму участь у Панахиді дякуємо Др. Володимирові Агатонові Добрянському, що від Організації Українців м. Львова віддав Покійному останню прислугу. Подібну подяку складаємо п. Ользі Бачинській [...] Марійської Дружини, п. Др. Старосольському за те, що доглядав Покійному підчас Його недуги і відвідував його.

За останню прислугу Покійному дякуємо і п. Др. Савчакові й його рідні і [...] Падохові, п. ред. Струтинському, Шевкові та др. Соловієві.

Наша подяка належиться і п. Дутк[е]вичевій, яка часто відвідувала бл. п. Романа Секелу підчас його недуги, п. Стефанії Герасимовій та п. Марії Секелові за поміч підчас похорону.

Пані Бобеляковій, яка не жаліла труду й прибула на похорон з Перемишля, [це]лій рідні Вп. П. Гладких, п. В. Колінськiй, яка відвідувала хорого, п. [...] Захарковій, п. Теодорі Татух, п. [...] Молчкові, що прибув на сумну урочистість аж з Иворова, п. Макутовій, [...] ліровій, Грабовській, д-р Кудрик[ові] і ред. Ол. Бабієві належиться наша щира сердечна подяка.

Нашу особливу подяку складаємо д-р[ові] Казимирові Гицці, лікареві приватн[ому] та д-р В. Танне, лікареві, які за цілий рік недуги Романа Секели з правдиво самопосвятою опікувались хорим та лі[кували] його при житті.

На цім місці складаємо подяку усім приятелям, знайомим Покійного, які відвідували його, брали участь у похороні чи прислали або зложили нам слова співчуття, зокрема усім парохіянам Калинівщі, що взяли участь у похороні.

Дружина й Доня.

Львів, 5. X. 1938.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок [...]